

Warszawa, dnia 7 kwietnia 2016 r.

Prawne podsumowanie marzec 2016 r.

Niniejsze memorandum stanowi podsumowanie najważniejszych zmian w polskich przepisach prawnych z zakresu prawa o Prokuraturze, kredytu konsumenckiego, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego oraz dotyczących raportu o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku, które weszły w życie w marcu 2016 r.

PRAWO O PROKURATURZE

4 marca 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o Prokuraturze (Dz. U. z 2016 r., poz. 177), na podstawie której m.in.:

- wprowadzono nowy ustrój prokuratury, który przejawia się m.in. w połączeniu stanowiska Prokuratora Generalnego ze stanowiskiem Ministra Sprawiedliwości;
- w miejsce Prokuratury Generalnej utworzono Prokuraturę Krajową, do której zadań należy zapewnienie obsługi Prokuratora Generalnego oraz Prokuratora Krajowego, a także zapewnienie udziału prokuratora w postępowaniach przed Trybunałem Konstytucyjnym, Sądem Najwyższym i Naczelnym Sądem Administracyjnym, prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych, sprawowanie nadzoru instancyjnego i służbowego nad postępowaniami prowadzonymi w prokuraturach regionalnych, koordynacja nadzoru służbowego nad postępowaniami przygotowawczymi prowadzonymi przez pozostałe jednostki organizacyjne prokuratury, prowadzenie wizytacji prokuratur regionalnych, wykonywanie czynności w zakresie obrotu prawnego z zagranicą i prowadzenie centralnej bazy opinii prawnych oraz bazy wytycznych i zarządzeń Prokuratora Generalnego. Prokuraturą Krajową kieruje Prokurator Krajowy, będący I zastępcą Prokuratora Generalnego, lub jego zastępca;
- utworzono stanowiska Zastępcy Prokuratora Generalnego do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji oraz Zastępcy Prokuratora Generalnego do Spraw Wojskowych, którzy kierują tymi pionami prokuratury powszechnej;
- zniesiono wojskowe jednostki organizacyjne prokuratury takie jak: Naczelna Prokuratura Wojskowa, wojskowe prokuratury okręgowe i wojskowe prokuratury garnizonowe, a prokuratura wojskowa stała się częścią prokuratury powszechnej z zachowaniem jednak pewnej odrębności poprzez utworzenie na poziomie Prokuratury Krajowej - Departamentu do

Spraw Wojskowych oraz na poziomie prokuratur okręgowych i rejonowych odpowiednio wydziałów i działów do spraw wojskowych;

- zniesiono prokuratury apelacyjne i utworzono prokuratury regionalne; do dnia powołania prokuratorów prokuratur regionalnych, ich zadania w prokuraturach regionalnych wykonują prokuratorzy dotychczasowych prokuratur apelacyjnych; do głównych zadań prokuratur regionalnych należy prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach ścigania najpoważniejszej przestępczości finansowo-gospodarczej i skarbowej oraz przeciwko obrotowi gospodarczemu względem mienia o wielkiej wartości, sprawowanie nadzoru nad postępowaniami prowadzonymi w prokuraturach okręgowych, a także prowadzenie wizytacji prokuratur okręgowych i rejonowych;
- wprowadzono jawność postępowania dyscyplinarnego, zwiększono ilość rzeczników dyscyplinarnych oraz wyłączono odpowiedzialność za przewinienie dyscyplinarne w sytuacji, gdy prokurator podejmie lub zaniecha działania wyłącznie w interesie społecznym.

KREDYT KONSUMENCKI

11 marca 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1357), na podstawie której znowelizowano m.in. ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2014 r, poz. 1497, 1585 i 1662), w tym:

- wprowadzono regulację określającą maksymalną wysokość opłat i odsetek z tytułu zaległości w spłacie kredytu. Regulacja ta odnosi się do przypadku, gdy łączna wysokość opłat z tytułu zaległości w spłacie kredytu oraz odsetek za opóźnienie naliczonych konsumentowi przekracza kwotę odpowiadającą kwocie odsetek maksymalnych za opóźnienie, o których mowa w art. 481 § 21 Kodeksu cywilnego, obliczonych od kwoty zaległości w spłacie kredytu, należnych na dzień pobrania tych opłat lub odsetek. Zgodnie z ww. przepisem, w takim przypadku należy się tylko kwota opłat i odsetek odpowiadająca kwocie tych odsetek maksymalnych za opóźnienie;
- dodano regulację określającą maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu równą sumie 25 % całkowitej kwoty kredytu i 30 % kwoty zmiennej, uzależnionej od okresu, na jaki zaciągnięty zostanie kredyt. Ponadto, pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu;

- wprowadzono regulację, dotyczącą udzielenia przez kredytodawcę konsumentowi, który nie dokonał pełnej spłaty kredytu, kolejnych kredytów w okresie 120 dni od dnia wypłaty pierwszego z kredytów. W takim przypadku całkowitą kwotę kredytu, dla celów ustalenia maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, stanowi kwota pierwszego z kredytów, a pozaodsetkowe koszty kredytu obejmują sumę pozaodsetkowych kosztów wszystkich kredytów udzielonych w tym okresie;
- wprowadzono regulację, dotyczącą odroczenia przez kredytodawcę konsumentowi spłaty zadłużenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki w okresie 120 dni od dnia wypłaty tego kredytu. W takim przypadku całkowitą kwotę kredytu dla celów ustalenia maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, stanowi kwota udzielonego i wypłaconego kredytu, którego spłata została następnie odroczone, a do pozaodsetkowych kosztów kredytu dolicza się wszystkie koszty i opłaty, które kredytobiorca jest obowiązany ponieść w związku z odroczeniem spłaty kredytu, a które zostały naliczone w okresie 120 dni od dnia wypłaty kredytu.

RAPORT O BEZPIECZEŃSTWIE ZAKŁADU O DUŻYM RYZYKU

22 marca 2016 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie raportu o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku (Dz. U. z 2016, poz. 287), którego podstawę stanowi art. 253 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.), a które zastąpiło rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie wymagań, jakim powinien odpowiadać raport o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku (Dz. U. z 2003 r., nr 104, poz. 970). Ww. rozporządzenie:

- stanowi implementację przepisów unijnych poprzez częściowe wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającą, a następnie uchylającą dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz. Urz. UE L 197 z 24.07.2012, str. 1);
- określa wymagania, jakim powinien odpowiadać raport o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, który prowadzący zakład o dużym ryzyku obowiązany jest opracować, a następnie przedłożyć komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska. Za zakład o dużym ryzyku uznać należy taki zakład, w którym występuje jedna lub więcej substancji

niebezpiecznych, określonych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r., poz.138). Największą grupę zakładów o dużym ryzyku w Polsce stanowią rozlewnie i bazy przeładunkowo – magazynowe gazu płynnego propan – butan oraz bazy magazynowe ropopochodnych paliw płynnych i ropy naftowej;

- określa formę sporządzenia raportu o bezpieczeństwie, umożliwiając przygotowanie go zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej, po uprzednim uzgodnieniu z komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej i wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska;
- określa obowiązkowe elementy raportu o bezpieczeństwie, m.in. takie jak informacje o zakładzie, w tym o jego działalności, organizacji i systemie zarządzania, istotne dla zapobiegania poważnym awariom przemysłowym; opis instalacji zakładu; opis zidentyfikowanych zagrożeń i oceny ryzyka wystąpienia poważnej awarii; opis systemów, środków i działań mających na celu ograniczenie skutków poważnej awarii przemysłowej; informacja, że prowadzący zakład opracował wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy oraz dostarczył informacje do opracowania zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego; informacje dla celów planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz nazwy podmiotów zaangażowanych w przygotowanie raportu.

BANKOWY FUNDUSZ GWARANCYJNY

23 marca 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. z 2016 r., poz. 381), na podstawie której znowelizowano m.in. ustawę z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1866 oraz z 2015 r. poz. 978, 1166, 1513 i 1844), w tym:

- wprowadzono nowe zasady księgowania składek na Bankowy Fundusz Gwarancyjny z rocznego na kwartalny, w związku z czym podmioty, zobligowane do wnoszenia obowiązkowych opłat, będących źródłem finansowania Funduszu, wносить je będą w okresach kwartalnych w wysokości iloczynu stawki nieprzekraczającej 0,075 % i wartości aktywów oraz zobowiązań pozabilansowych ustalonych na koniec kwartału bezpośrednio poprzedzającego kwartał, którego opłata dotyczy. Dotychczas składki ustalane były rocznie;

- powyższa zmiana ma służyć uniknięciu sytuacji, w której w związku z wniesieniem jednorazowej opłaty na początku roku na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania odnotowałyby stratę bilansową w śródrocznym sprawozdaniu finansowym, co byłoby związane z koniecznością przedstawienia programu naprawczego.

W przypadku jakichkolwiek pytań bądź wątpliwości, pozostaję do Państwa dyspozycji.

Z wyrazami szacunku,

Maciej Szulikowski

radca prawny i partner zarządzający

M. Szulikowski i Partnerzy Kancelaria Prawna

Niniejsze memorandum ma charakter wyłącznie informacyjny i jest przedmiotem praw autorskich

M. Szulikowski i Partnerzy Kancelarii Prawnej.